

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлигининг 373 -сонли буйруғига

1-илова

2021 йил 26 август

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги tizimida korruptsiyaga qarshi kurashiш tўғrisidaги НИЗОМ

I. Умумий қондалар

1. Мазкур Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги низом (кейинги ўринларда - Низом) Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, унинг ҳудудий бошқармалари, бўйсунувчи марказлари ва ҳузуридаги олий ва ўрта махсус, профессионал таълим муассасалари (кейинги ўринларда – Вазирлик тизими)нинг ходимлари ҳамда жамият аъзолари ўртасида антикоррупцион маданият даражасини ошириш, шунингдек Вазирлик тизими ходимлари томонидан хизмат вазифаларини бажариш жараёнида коррупцион ҳатти-ҳаракатлар содир этилишига йўл қўймаслик ва уни олдини олиш мақсадида ишлаб чиқилган.

2. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги ҳамда халқаро ташкилотларнинг тавсиялари, коррупцияга қарши кураш соҳасида етакчи жаҳон амалиётлари, шу жумладан ISO 37001:2016 "Коррупцияга қарши курашнинг бошқарув тизимлари - фойдаланиш бўйича талаблар ва тавсиялар"ни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

3. Вазирлик тасарруфидаги ташкилотлар ва унга бўйсунувчи олий ва ўрта махсус, профессионал таълим муассасалари (кейинги ўринларда – бўйсунувидаги марказлар ва муассасалар) мазкур Низом талабларидан келиб чиққан ҳолда, мавжуд ресурс ва тажрибалар, хос ва қолдиқ коррупцион хавф-хатар асосида ўзларининг коррупцияга қарши курашиш механизмларини ишлаб чиқишлари ва жорий этишлари лозим.

4. Вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашнинг асосий мақсадлари куйидагилардан иборат:

аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш, жамиятда коррупцияга тоқатсиз муносабатни шакллантириш;

Вазирлик тизими фаолиятининг барча соҳаларида коррупциянинг олдини олиш бўйича тадбирларни амалга ошириш;

Вазирлик тизими ходимлари томонидан Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларлари ва коррупцияга қарши курашиш бўйича ички ҳужжатлар талабларини тўлиқ ва ҳар томонлама билишлари ҳамда уларга риоя этишлари;

коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларга йўл қўймаслик ва ўз вақтида аниқлаш, уларни келтириб чиқарувчи сабаб ва шароитларни, оқибатларни

бартараф этиш, эгаллаб турган лавозимидан қатъий назар, Вазирлик тизимининг барча ходимлари томонидан коррупцион ҳаракатлар содир этганлик учун жавобгарлик муқаррарлиги принципи амал қилишини таъминлаш;

вазирлик тизимида коррупцияга барҳам бериш.

5. Ушбу Низом талаблари эгаллаб турган лавозими ва бажарадиган вазифаларидан қатъий назар, Вазирлик тизими билан муносабатларга киришган барча ходимларига нисбатан қўлланилади.

6. Вазирлик тизимида ишга кирувчи ҳар қандай шахс мазкур Низом билан имзо қўйган ҳолда танишиши ва унга риоя қилиши шарт.

7. Ушбу Низом мақсадларидан келиб чиқиб, қуйидаги асосий тушунчалар ва атамалардан фойдаланилади:

вазирлик тизими - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг тузилмаси, юридик шахс сифатида ташкил этилган муассасалар (вазирлик, унинг ҳудудий бошқармалари, бўйсунувчи марказлар ва муассасалар)ни ўз ичига олади;

вазирлик - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги;

вазир - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири;

вазирлик тизими ходими / ходим - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, унинг ҳудудий бошқармалари, марказлари ва бўйсунувчи олий ва ўрта махсус, профессионал таълим муассасалари билан меҳнат муносабатларига кирган жисмоний шахс;

давлат мансабдор шахси:

- Ўзбекистон Республикаси ёки хорижий давлатнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ёки суд ҳокимиятида тайинланган ёки сайланадиган лавозимни эгаллаган ҳар қандай шахс;

- Ўзбекистон Республикаси ёки хорижий давлат, шу жумладан давлат органи, корхонаси ёки муассаса учун давлат функцияларини бажарувчи шахс;

- ҳар қандай мансабдор шахс ёки халқаро ташкилот вакили;

- сиёсий арбоблар, сиёсий партияларнинг мансабдор шахслари, шу жумладан сиёсий лавозимларга номзодлар;

давлат органлари, корхоналари ва муассасалари - давлат ҳокимияти органлари, фуқароларни ўзини-ўзи бошқариш органлари (шу жумладан вазирликлар, хизматлар, агентликлар ва идоралар) ва уларнинг таркибий бўлинмалари, шунингдек давлат томонидан бевосита ёки билвосита бошқариладиган барча юридик шахслар;

давлат функциялари - давлат томонидан тайинланадиган ва давлат манфаатлари йўлида амалга ошириладиган ҳар қандай фаолият;

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими – Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг таркибий бўлинмаси, вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашиш учун масъул

бўлинма;

контрагент - вазирлик, унинг ҳудудий бошқармалари, бўйсунувчи марказлари ёки муассасалари билан шартномавий муносабатларга киришган (абитуриентлар, талабалар ва ўқувчиларнинг меҳнат муносабатларини истисно қилган ҳолда) ҳар қандай жисмоний ёки юридик шахс;

коррупцияга қарши курашиш бўйича координатор ёки масъул - вазирликнинг ҳудудий бошқармалари, унинг бўйсунувидаги марказлар ва муассасаларда коррупцияга қарши курашиш доирасида чора-тадбирларни самарали ва ўз вақтида амалга оширилишини мувофиқлаштириш ҳамда назорат қилиш вазифалари юклатилган вазирликнинг ҳудудий бошқармалари, унинг бўйсунувидаги марказлар ва муассасаларнинг ходими.

коррупция - шахснинг ўз мансаб ёки хизмат мавқеидан шахсий манфаатларини ёхуд ўзга шахсларнинг манфаатларини кўзлаб моддий ёки номоддий наф олиш мақсадида қонунга хилоф равишда фойдаланиши, шунингдек, бундай нафни қонунга хилоф равишда тақдим этиш;

коррупциявий ҳаракатлар - ходим томонидан пора берувчининг манфаатларини кўзлаб ҳаракат ёки ҳаракатсизлиги учун бевосита ёки билвосита, шахсан ёки учинчи шахслар орқали порани яъни пул, қимматбаҳо қоғозлар, бошқа мол-мулкни, мулкий тусдаги хизматларни, бошқа мулкий ҳуқуқларни олиш, талаб қилиш, таклиф қилиш, ваъда қилиш ва бериш, шунингдек, пора бериш ва (ёки) олишда воситачилик қилиш, расмиятчиликларни соддалаштириш учун тўловларни олиш, ходим томонидан пора олиш ёки ҳуқуққа хилоф бошқа мақсадларда ўз хизмат мавқеидан ноқонуний фойдаланиш;

коррупцион хавф-хатар - вазирлик тизими ходимлари ёки учинчи шахслар томонидан вазирлик тизими номидан ва(ёки) уларнинг манфаатларини кўзлаб коррупциявий хатти-ҳаракатларни содир этиш хавфи;

коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик - коррупция белгиларига эга бўлган, содир этилганлиги учун қонун ҳужжатларида жавобгарлик назарда тутилган қилмиш;

коррупцияга қарши курашиш тизими – вазирлик тизими ходимлари томонидан фаолиятни юритишда юқори даражадаги профессионализм ва одоб-ахлоқ қоидаларига амал қилишини таъминлаш, коррупцион хатти-ҳаракатларни бартараф этишга қаратилган комплекс чора-тадбирлар;

кронизм - дўстларга ёки ишончли шахсларга ноқонуний имтиёзларни тақдим этиш мақсадида хизмат вазифасидан фойдаланиш ва (ёки) таъсир ўтказиш;

манфаатлар тўқнашуви - шахсий (бевосита ёки билвосита) манфаатдорлик вазирлик тизими ходимининг мансаб ёки хизмат мажбуриятларини лозим даражада бажаришига таъсир кўрсатаётган ёхуд таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда шахсий манфаатдорлик билан вазирлик

тизимининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ўртасида қарама-қаршилик юзага келаётган ёки юзага келиши мумкин бўлган вазият;

маҳаллийчилик - шахсни мазкур лавозимга қўйиладиган малака талабларига мувофиқлигини инобатга олмаган ҳолда, фақатгина келиб чиқиши ҳамда мазкур шахснинг ҳуқуқат ваколатларига эга бўлган идораларда яқин қариндошининг хизмат мавқеи сабаблари бўйича шахсни ишга қабул қилиш, ишини ўзгартириш, лавозимга тайинлаш (таниқли ёки машҳур шахслар ҳамда уларни жамоатчилик томонидан тан олинishi);

непотизм – ўзининг яқин қариндошлари ғайриқонуний имтиёзлар бериш мақсадида ҳокимиятдан фойдаланиш ва (ёки) таъсир ўтказиш, шунингдек яқин қариндошлари ва (ёки) дўстларига асоссиз мукофотлар ҳисоблаш, вазирлик манфаатлари зарарига яқин қариндошлари ва дўстларини ишга қабул қилиш ва лавозимга тайинлашлар;

расмийчиликларни енгиллаштириш учун тўловлар - тегишли қонунчилик ва меъёрий ҳужжатларда кўзда тутилмаган, ўрнатилган тартиб-қоидаларни ёки ҳаракатларни ижро этишнинг стандарт тартибини бажаришда ёки амалга оширилишини тезлаштириш мақсадида қонунга хилоф равишда тақдим этилган пул маблағлари, мол-мулк, мулкый ҳуқуқлар, хизматлар ва бошқа моддий ёки номоддий даромадлар;

халқаро ташкилот - ташкилий шакли ва ваколатларидан қатъи назар, давлатлар, ҳуқуқатлар ёки бошқа халқаро ташкилотлар томонидан ташкил этилган ҳар қандай халқаро ташкилот, шу жумладан, иқтисодий ҳамкорлик бўйича минтақавий ташкилотлар.

хайрия қилиш (хайрия ёрдами кўрсатиш) – вазирлик тизими (хайрия олувчилар)га моддий ёки номоддий қимматликларни, шу жумладан пул маблағлари кўринишида, улар учун иш ёки хизматлар кўрсатиш ҳамда хайрия мақсадларида бошқа қўллаб-қувватлашни амалга оширувчи жисмоний ва юридик шахслар(хайрия қилувчилар)нинг қайтариб олинмайдиган ва имтиёзли шартларда ифодаланадиган ихтиёрий манфаатсиз ёрдам(фаолият).

хизмат(бизнес) меҳмондўстлиги белгилари - вазирлик тизими ходимларини ўзи томонга оғдиришга қаратилган ҳамкорликни ўрнатиш ва/ёки уни қўллаб-қувватлаш мақсадида, вазирлик тизими ходимларининг манфаатлари йўлида учинчи шахсларнинг харажатлари, шу жумладан учинчи шахсларнинг овқатланишни ташкил этиш, хизмат тушлиги ва кечки овқатни уюштириш, транспорт харажатлари, яшаш харажатлари, дам олишга, экскурсион дастур ташкил этишга қаратилган харажатлар ва ҳ.к.

ходимнинг шахсий манфаати - вазирлик тизими ходими томонидан унинг мансаб ёки хизмат мажбуриятларини тўлиқ бажаришига таъсир кўрсатиши мумкин бўлган, хизмат вазибаларини бажариши жараёнида унинг яқин қариндоши ёки ходимга алоқадор шахсларни пул маблағлари, моддий ва(ёки) номоддий қийматликлар, бошқа мол-мулк, даромад, фойда ва афзалликлар

шаклида манфаатдорлиги (шахсий, ижтимоий, мулкӣ, молиявий, сиёсий ва бошқа тижорат ёки нотижорат манфаатлари);

ҳақиқий манфаатлар тўқнашуви – вазирлик тизими ходимининг шахсий манфаати бевосита ёки билвосита вазирлик тизимининг манфаатларига зид келиши оқибатида ходим томонидан хизмат вазифаларини тўғри бажарилишига таъсир қилувчи вазият;

ҳомийлик қилиш (ҳомийлик ёрдами) - бунинг оқибатида вазирлик тизими муассасасида ҳомий олдида ўзаро мажбурият юзага келишига олиб келувчи юридик ва жисмоний шахслар (ҳомийлар)нинг қайтариб бериш шарт билан вазирлик тизими (ҳомийлик қилинувчи ташкилот)га мол-мулк, шу жумладан пул маблағлари шаклида ёрдам кўрсатиши ҳамда улар учун ишларни бажариши, хизматлар кўрсатиши ёхуд ҳомийлик мақсадларида бошқача қўллаб-қувватлашни амалга ошириши;

уруғ-аймоқчилик - ходимнинг умумий авлодга эга бўлган муайян қариндошга мансублиги асосида учинчи шахсларга нисбатан субъектив, илтифотли ва ноҳолис муносабатда бўлиш шаклидаги шахсий манфаатини намоён этилиши;

шахсий ҳимоя остига олиш – вазирлик тизими ходимини лавозими бўйича юқори турувчи ходим томонидан унга қулай меҳнат шароитларини яратиб бериш шаклида қўллаб туриш ва ҳимоя остига олиш;

фаворитизм – вазирлик тизими ходими томонидан бир шахс ёки бир гуруҳ, шахслар манфаатларини бошқа шахс ва (ёки) шахслар гуруҳи манфаатларидан устун қўйиш, шу жумладан, Вазирлик тизимида кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, лавозими бўйича кўтариш, мукофотларни ҳисоблаш ва давлат мукофотларига тавсия қилиш, меҳнат таътиллари бериш ёки санаторийлар ва хориж сафарларига юбориш, мурожаатларни кўриб чиқиш навбатини, шунингдек иш вақти ва навбатчилик графикларини белгилаш шулар жумласидандир.

яқин қариндошлар – қариндош ёки қуда томондан қариндош бўлган шахслар, яъни ота-она, туғишган ва ўғай ака-ука ва опа-сингиллар, эр-хотин, фарзанд, шу жумладан фарзандликка олинганлар, бобо, буви, неваралар, шунингдек эр-хотиннинг ота-онаси, туғишган ва ўғай ака-ука ва опа-сингиллари.

II. Коррупцияга қарши курашишнинг асосий принциплари

8. Вазирлик тизимидаги коррупцияга қарши курашиш тизими қуйидаги принциплар асосида ишлайди:

қонунийлик – вазирлик тизимидаги коррупцияга қарши курашиш бўйича чора-тадбирлар Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талаблари, давлат органлари ва таълим муассасаларида коррупцияга қарши курашиш бўйича

жаҳонда тан олинган амалиётни ҳисобга олган ҳолда ҳамда Вазирлик тизимининг белгиланган ички ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади;

коррупцияга тоқатсизлик – вазирлик тизими ўз фаолиятининг барча соҳаларида коррупциянинг ҳар қандай шакллари ва кўринишларига муросасиз муносабатда бўлади. Вазирлик тизими ходимларига коррупциявий хавф-хатар келиб чиқиши мумкин бўлган фаолиятда бевосита ёки билвосита иштирок этиш тақиқланади;

очиқлик ва шаффофлик – вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашиш соҳасида қабул қилинган ва амалга оширилаётган чора-тадбирлар ҳақида вазирлик тизими ходимлари ва контрагентларини, кенг жамоатчиликни хабардор қилиш;

тизимлилик – вазирлик тизими коррупциявий хатти-ҳаракатлар содир этилишига ва коррупциявий хавф-хатарларга кўмаклашувчи сабаб ва шарт-шароитларни бартараф этишга қаратилган превентив чора-тадбирларни амалга оширишга устувор аҳамият беради. Коррупцияга қарши курашиш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар ва тартиб-таомиллар аниқланган хавф-хатарлар даражасига мувофиқ келади ҳамда вазирлик тизимининг барча функциялари ва йўналишларига интеграция қилинган коррупцияга қарши курашиш тизимига бирлаштирилган;

коррупция билан боғлиқ ҳуқуқбузарликлар учун жавобгарликнинг муқаррарлиги – коррупция билан боғлиқ ҳуқуқбузарликларни содир этган вазирлик тизими ходимлари ўзининг мақоми ва эгаллаб турган лавозимидан қатъий назар вазирликнинг ички ҳужжатлари ва амалдаги қонунчиликка мувофиқ жавобгарликка тортиладилар;

техника тараққиётининг ютуқларидан фойдаланиш – вазирлик коррупцияга қарши курашиш тизимини яратишда илм-фан тараққиётининг сўнгги ютуқларидан, шу жумладан, интеграциялаштирилган ахборот тизимларидан фойдаланишга интилади;

тўғридан-тўғри раҳбариятга мурожаат қилиш – вазирлик тизимининг ҳар бир ходими коррупциявий ҳуқуқбузарликлар содир этилганлигини тўғрисида ишончли ва асосли маълумотлар мавжуд бўлганда белгиланган чораларни кўриш учун тўсқинликсиз ўзи фаолият юритаётган идора раҳбари, вазирликнинг Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлимига ва (ёки) вазирга мурожаат қилиши мумкин;

фуқаролик жамияти вакиллари билан ўзаро ҳамкорлик – вазирлик тизими ўзига юклатилган функцияларни бажаришда вазирлик тасарруфидаги ташкилот ва муассасалари фаолиятини ҳалоллик, холислик ва мустақиллик асосида мустақил назорат қилиш мақсадида фуқаролик жамияти вакилларини жалб этадилар;

коррупцияга қарши курашиш тизимини доимий равишда такомиллаштириш – Вазирлик тизими коррупцияга қарши курашиш тизимини

мониторинг ва назорат қилиш ҳамда коррупциявий хавф-хатарларни амалга ошириш натижаларига кўра, коррупцияга қарши курашиш тизимининг самарадорлигини тўхтовсиз равишда ошириш чораларини кўради.

III. Вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашиш бўйича асосий чора-тадбирлар

9. Вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашиш бўйича қуйидаги асосий чора-тадбирлар белгиланган.

Манфаатлар тўқнашувини бошқариш бўйича:

вазирлик тизими ходимлари ўз хизмат вазифаларини ҳалол ва виждонан бажаришлари лозим, ўз шахсий манфаатларини назарда тутган ҳолда, вазирлик тизимининг мол-мулки ва (ёки) хизмат мавқеларидан фойдаланмасликлари ҳамда ҳақиқий манфаатлар тўқнашувини келтириб чиқарувчи ҳолатларни олдини олишлари талаб этилади.

Вазирлик тизими ходимлари ишга қабул қилинишида, лавозимини ўзгартирганда, доимий тарзда ҳар йиллик декларациялаш доирасида ва худди шундай ҳолатлар/вазиятлар юзага келганда, манфаатлар тўқнашувига олиб келувчи ёки олиб келиши мумкин бўлган ўзларининг шахсий манфаатлари тўғрисидаги маълумотни ошкор қилишга мажбурдирлар.

Манфаатлар тўқнашуви тўғрисидаги маълумотни ошкор қилиш ва уни бартараф этиш жараёни Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида манфаатлар тўқнашувини бошқариш бўйича Низоми ва вазирлик тизимининг ички ҳужжатлари орқали тартибга солинади.

Хизмат(бизнес) меҳмондўстлиги белгилари ҳамда совғаларни қабул қилиш ва беришни тартибга солиш бўйича:

Давлат бошқаруви органлари, давлат иштирокидаги ташкилотлар ёки фуқароларни ўзини-ўзи бошқариш органлари ходимлари таркибига кирувчи вазирлик тизими ходимлари ўз хизмат мажбуриятларини бажариш муносабати билан ҳар қандай совғаларни ёки хизмат меҳмондўстлиги белгиларини, рағбатлантириш воситаларини, шу жумладан кредит шаклида, кафолатлар, кафилликлар, мукофотлар, нақд пулсиз ёки нақд пул маблағлари ёхуд уларнинг эквивалентлари, қимматли қоғозлар, криптовалюталари, бошқа моддий қимматликлар ёки жисмоний ва юридик шахслардан хизматлар қабул қилиши тақиқланади.

Расмий делегациялар таркибида, шу жумладан хорижий сафарлардаги расмий тадбирларда вазирлик тизими ходимлари томонидан олинган ҳар қандай совғалар суммаси ва шаклидан қатъий назар вазирлик тизими тегишли муассасасининг эгалигига ўтказилади.

Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим муассасалари ходимларига (шу жумладан, профессор-ўқитувчилар, кафедралар ва деканатлар ходимларига)

шахсий манфаатни кўзлаган ҳолда айрим абитуриентлар (талабалар, ўқувчилар), бошқа ходимлар ва (ёки) жисмоний ва юридик шахсларга имтиёзлар бериш мақсадида ҳар қандай совғаларни талаб қилиш ва (ёки) қабул қилиш тақиқланади.

Давлат аттестация комиссиясининг таркибига кирувчи олий ва ўрта махсус, профессионал таълим муассасалари ходимларига (шу жумладан, профессор-ўқитувчилар, кафедралар ва деканатлар ходимларига) талабалар (ўқувчилар), уларнинг ота-оналари ва бошқа қонуний вакиллари, жисмоний ва юридик шахслардан ҳар қандай кўринишдаги совғаларни талаб қилиш ва (ёки) қабул қилиш тақиқланади.

Вазирлик тизими ходимларига ўз хизмат мажбуриятларини бажариш билан боғлиқ ҳолда жисмоний ва юридик шахслардан бирон-бир совға ёки иш жараёнида меҳмондўстликнинг белгилари, қарз, қафолатлар, кафилликлар, мукофотлар шаклида рағбатлантириш воситаларини, нақд пул маблағлари ёки уларнинг эквиваленти, қимматли қоғозлар кўринишида моддий ёрдам қабул қилиш тақиқланади.

Вазирлик тизими ходимларига уларнинг шахси билан боғлиқ байрамлар (туғилган кун, боланинг туғилиши, Ватан ҳимоячилари куни, Халқаро хотин-қизлар куни)да берилган, хизмат мажбуриятларини бажариши билан боғлиқ бўлмаган совғалар ходимнинг шахси билан боғлиқ совғалар деб тан олинади.

Шундай совғалар беришда куйидаги умумий шартларга риоя қилиниши зарур:

- совғалар устунликка эга бўлиш, қандайдир ҳаракат (ҳаракатсизлик)ни амалга ошириш учун рағбат олиш мақсадида тақдим этилмаслиги лозим;

- совғалар вазирлик тизимининг камида учта ходими иштирокида топширилиши керак;

- совғани бериш табрик сўзи (унда совғани бериш сабаби аниқ ифода этилади) билан бирга бўлиши керак;

- совғанинг умумий қиймати (барча солиқлар ва йиғимларни ҳисобга олган ҳолда) базавий ҳисоблаш миқдорининг беш бараваридан кўп бўлмаслиги лозим;

- вазирлик тизимининг бир ходими бошқа ходимга совға учун қилган харажати ҳар бир ҳолатда базавий ҳисоблаш миқдорининг 1(бир) бараваридан кўп бўлмаслиги лозим.

Шубҳа-гумонларни келтириб чиқармаслик мақсадида вазирлик тизими ходимлари ҳар қандай байрамлар ва сабаблар муносабати билан бошқа давлат органлари ва ташкилотлари ходимларидан, ҳамкорлар ва контрагентлардан, бошқа жисмоний ва юридик шахслардан мазкур Низомда келтириб ўтилган (совғаларни қабул қилиш ва бериш ҳамда хизмат меҳмондўстлиги белгилари) шартлардан ташқари совғалар ва бошқа моддий қимматликларни олиш тақиқланади.

Халқаро конференцияларда, симпозиумларда ва бошқа ишбилармонлик (хизмат) учрашувларида вазирлик, бўйсунувчи марказ ёки муассаса номидан совғалар бериш Ўзбекистон Республикасининг қонунчилик талабларига мувофиқ тегишли муассаса раҳбарининг буйруғи билан амалга оширилади.

Совғани бериш (қабул қилиш) қонунийлиги бўйича шубҳа-гумонлар келиб чиққан тақдирда, вазирлик тизими ходими тизимдаги Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими билан маслаҳат қилиши зарур.

Кадрлар билан ишлаш жараёнини тартибга солиш бўйича:

Вазирлик тизимида ходимларни ишга қабул қилиш, ишга ёллаш ва улар фаолиятини баҳолаш жараёни (шу жумладан, мукофот пули тўлаш, устамалар белгилаш ва бошқа турдаги мукофотлаш) барча ходимлар учун шаффоф, тенг ҳуқуқли ва объектив тарзда мазкур Низом талаблари ва асосий принципларига мувофиқ амалга оширилади.

Вазирлик тизимида кадрларни ишга қабул қилиш ва иш билан таъминлаш жараёни ўрнатилган тартибда тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида ишга кириш учун номзодларни танлаш ва ўрганиш бўйича Йўриқнома ҳамда вазирлик тизимининг бошқа ички ҳужжатлари асосида, номзоднинг ишончлилиги ва манфаатлар тўқнашуви бўйича тўлақонли текшириш билан бирга амалга оширилиши лозим.

Вакант лавозимларга, шу жумладан профессор-ўқитувчи лавозимларига танлов эгалланадиган лавозимга ўрнатилган талабларга мувофиқ конкурс асосида ёки бошқача тарзда (агар вазирлик тизимининг ички ҳужжатларида бундай усул назарда тутилган бўлса) амалга оширилиши лозим, бунда номзоднинг малакасига, профессионал ва илмий ютуқларига алоҳида эътибор қаратилади.

Вазирлик тизимидаги кадрлар масалалари бўйича қарорлар қабул қиладиган ходимлар томонидан хизмат лавозимида кўтаришда, ишга қабул қилишда, кадрлар захирасига киритишда ва ҳ.к.ларда номзодлар (ходимлар)га асосланмаган имтиёзлар (агар ушбу афзалликлар пора олиш натижасида ёки манфаатлар тўқнашуви оқибатида амалга оширилса) тақдим қилиш тақиқланади;

Вазирлик тизимида эгаллаб турган лавозими, хизмат даври ва бошқа омиллардан қатъий назар Вазирлик тизими ходимларининг асосий самарадорлик кўрсаткичлари баҳолаш тартиби ва мезони ишлаб чиқирилиши лозим, шу асосда уларни мукофотлаш, хизмат лавозимида кўтариш, лавозимдан озод этиш амалга оширилади. Мазкур кўрсаткичлар объектив, шаффоф ва вазирлик тизими ходимлари танишиши учун очиқ-ойдин бўлиши талаб этилади.

Контрагентлар билан шаффоф ва самарали алоқа ўрнатиш бўйича:

Вазирлик тизимида мазкур Низом талаблари ва принципларига зид келувчи ҳар қандай тўловларни ва (ёки) ҳаракатларни амалга оширувчи контрагентлар билан алоқа ўрнатилмайди.

Контрагентлар ва бошқа учинчи шахслар билан муносабатларда вазирлик тизими ўз фаолиятини қонунийлик ва шаффофлик принципларига асосланган ҳолда, шунингдек давлат харидлари тўғрисидаги қонунчилик талаблари асосида амалга оширади.

Вазирлик тизими контрагентлар ва учинчи шахслар билан ўзаро алоқа ўрнатиш (ҳамкорлик)да:

- уларнинг ишончилигини, шу жумладан коррупцион ҳатти-ҳаракатлар элементлари ва вазирлик ходимлари билан манфаатлар тўқнашувининг мавжуд эмаслиги юзасидан вазирлик тизимида контрагентларни аниқлаш бўйича Йўриқнома, вазирлик тизимидаги бошқа ички ҳужжатлар ва Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги нормаларига мувофиқ текширувлар ўтказадилар;

- контрагент билан тузилган шартнома матнига махсус **антикоррупцион шартларни киритиш** йўли билан ўзининг антикоррупцион принциплари ва талаблари тўғрисида потенциал контрагентни (сотиб олиш жараёни ғолибини) хабардор қилади.

Хайрия ва ҳомийлик ёрдамларини қабул қилишда шаффоф ва самарали жараённи таъминлаш бўйича:

Вазирлик, унинг ҳудудий бошқармалари ва бўйсунувчи марказлар ва муассасалар Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида белгиланган ҳолларда хайрия ва ҳомийлик ёрдамларини қабул қилишлари мумкин.

Вазирлик тизими хайрия ёки ҳомийлик ёрдамини қабул қилиш жараёнида манфаатлар тўқнашувининг ҳар қандай кўринишларини олдини олиши, қонун ҳужжатларида ва (ёки) шартномада белгиланган мақсадлар учун маблағларнинг самарали ва мақсадли сарфланишини таъминлаш бўйича барча чораларни кўриши, шунингдек, интернет тармоғида ўзининг **расмий веб-сайтида** хайрия ва ҳомийлик фаолияти тўғрисидаги маълумотларни эълон қилади.

Хайрия ёки ҳомийлик ёрдами юридик шахс сифатида ташкил этилган вазирлик тизими муассасаларига кўрсатилиши мумкин. **Алоҳида жисмоний шахс (вазирлик тизими ходими)га, таркибий бўлинма (кафедра)га ва ш.к.ларга хайрия (ҳомийлик) ёрдамини кўрсатиш тақиқланади.**

Вазирлик тизими томонидан олинadиган хайрия (ҳомийлик) ёрдами **хуфёна мукофот тарзида бўлмаслиги ва хайр-эҳсон қилувчи (ҳомий), унинг яқин қариндошлари, шунингдек бошқа шахслар (уларга нисбатан хайр-эҳсон қилувчи (ҳомий)нинг шахсий манфаатдорлиги бўлганлар)нинг фойдасини кўзлаб қарор қабул қилинишига таъсир ўтказмаслиги лозим.**

Вазирлик тизими томонидан хайрия (ҳомийлик) ёрдамни қабул қилиш жараёнида қуйидаги **шартлар бажарилиши керак:**

- хайрия/ҳомийлик ёрдамини олиш ва фойдаланиш мақсадлари, ёрдам турлари, пул кўринишидаги ёрдам суммаси, келиб тушган ёрдамдан мақсадли фойдаланиш бўйича хайрия қилувчи (ҳомий) олдида ҳисобот бериш усули кўрсатилган хайрия қилувчи (ҳомий) билан **мажбурий шартнома тузиш;**

- **бундай турдаги шартномаларга антикоррупцион шартларни киритиш;**

- вазирлик, бўйсунувидаги марказлар ёки муассасаларнинг интернет тармоғидаги расмий **веб-сайтида** қабул қилиб олинган хайрия (ҳомийлик) ёрдами тўғрисидаги маълумотларни жойлаштириш.

Вазирлик тизими фаолиятини видеокузатиш ва трансляция қилиш бўйича:

Вазирлик тизимидаги биноларда ходимларнинг фаолиятини назорат қилиш мақсадида аудио ва видео ёзувли камералар жойлаштирилади, улардаги ёзувлар вазирлик тизимининг масъул ходимлари томонидан мунтазам равишда ўрганиб борилади.

Вазирлик тизимининг расмий веб-сайтларида юқори коррупцион хавф-хатарлар мавжуд айрим жараёнларнинг онлайн трансляциялари жойлаштирилади.

IV. Коррупцияга қарши курашиш тизимининг элементлари

10. Коррупциянинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан тоқатсизлик принципига риоя қилган ҳолда, бутун вазирлик тизими коррупцияга қарши курашишда ягона ёндашувни шакллантиришга ва коррупцияга қарши курашишнинг яхлит тизimini жорий этишга интилади.

11. Вазирлик, унинг ҳудудий бошқармалари ва бўйсунувчи марказлар ва муассасаларнинг коррупцияга қарши курашиш тизими қуйидагилар (мазкур Низом, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизими ходимларининг одоб-ахлоқ қоидалари, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимидаги манфаатлар тўқнашувини бошқариш тўғрисидаги Низом)да ўз аксини топган.

Вазирлик тизимининг таркибий бўлинмалари раҳбарлари ўз ходимлари, фуқаролар (юримдик шахслар) билан муносабатларда ҳалоллик, адолатлилик ва инсофлилик каби хулқ-атвор намунасини кўрсатиш билан бирга, ўзларида ҳар қандай коррупцион ҳаракатларга тоқатсизлик кўрсатиш муносабатини шакллантириши лозим.

Вазирлик тизими таркибий бўлинмалари бошлиқлари ва раҳбарлари коррупцияга қарши курашишнинг самарали тизimini яратиш ва уни амалга оширишда етакчилик(лидерлик) қобилиятини қуйидагиларда намоён этадилар:

- вазирлик тизими фаолиятининг хавф-хатар функция ва йўналишларига самарали антикоррупцион тадбирлар ва жараёнларни жорий этиш, шу жумладан антикоррупцион дастурлар (йўл хариталари)ни тасдиқлаш ва уларнинг бажарилиши устидан назорат ўрнатиш;

- коррупция масалалари бўйича жисмоний ва юридик шахслар муурожаатларини ҳар томонлама пухта ва адолатли кўриб чиқилишини таъминлаш.

Коррупцион хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш бўйича:

Вазирлик тизими ўз фаолият йўналишларига мос бўлган функциялардан келиб чиққан ҳолда, жамоатчилик, контрагентлар ва бошқа шахслар билан алоқаларда коррупцион хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолашни амалга оширади, шунингдек бошқа ташқи ва ички омиллар таъсирида Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида коррупцион хавф-хатарларни баҳолашни амалга ошириш Услугибўйича ҳамда вазирлик тизимининг бошқа ички ҳужжатларига мувофиқ олиб борилади.

Коррупцион хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш доирасида вазирлик тизими фаолиятининг барча йўналишларида коррупцион хавф-хатарларга таъсирчан бўлган функцияларни аниқлаш бўйича таҳлилни амалга оширади, шунингдек аниқланган хавф-хатарларни камайтиришга хизмат қилувчи самарали антикоррупцион тадбирлар ва назорат турлари мавжудлиги (мавжуд эмаслиги) таҳлил қилинади.

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлимининг қўллаб-қувватлаши ва назорати остида коррупцион хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш жараёнида Вазирлик тизимида тегишли функциялари юклатилган масъул шахслари ва раҳбарлари, ҳудудий бошқармалар, бўйсунувчи марказлар ва муассасаларда коррупцияга қарши курашиш бўйича координаторлар ва масъул шахслар қатнашадилар.

Коррупцион ҳатти-ҳаракатларнинг ҳар қандай кўринишларига тоқатсизлик принциpidан келиб чиқиб, вазирлик тизимида коррупцион хавф-хатарни келиб чиқиш эҳтимоли ва таъсир қилиш даражасидан қатъий назар, бу жараённи бошқариш зарурлиги муҳим ўрин тутди.

Коррупцион хавф-хатарларни аниқлаш ва баҳолаш бир йил давомида камида бир маротаба ўтказилади. Коррупцион хавф-хатарларни баҳолаш натижалари вазир ва вазирлик тизимидаги ташкилотлар раҳбарлари томонидан кўриб чиқилади. Аниқланган коррупцион хавф-хатарларни камайтиришга қаратилган антикоррупцион чора-тадбирлар вазирлик тизимининг коррупцияга қарши курашиш дастурлари (йўл хариталари)да акс эттирилади.

Коррупцияга қарши курашишга масъул шахслар ва бўлинма бўйича:

Вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашишнинг самарали тизимини шакллантириш учун алоҳида масъул таркибий бўлинма - вазирликнинг COMPLAENCS назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими (кейинги ўринларда - COMPLAENCS назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими) ташкил этилди.

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими бевосита вазирга бўйсунди ва ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим

вазирлигининг Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими тўғрисидаги Низомга мувофиқ амалга оширади.

Вазирлик барча тизимида коррупцияга қарши курашиш бўйича вазифа ва функцияларни амалга оширишда вазир Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлимига етарли даражада мустақиллик ва зарурий ресурсларга эга бўлишини таъминлайди.

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими ўз фаолиятини самарали амалга ошириш учун зарурий билим ва компетенцияларга эга бўлган ходимларга эга бўлиши керак.

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими ходимлари ҳар йили коррупцияга қарши курашиш бўйича ўқитиш курсларида малака оширишлари ҳамда коррупцияга қарши курашиш ва антикоррупцион тизимни шакллантириш масалалари бўйича тадбирларда иштирок этишлари талаб этилади.

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими вазирлик марказий аппаратида коррупцияга қарши курашиш бўйича чора-тадбирларни амалга оширишга масъул ҳисобланади.

Коррупцияга қарши курашиш бўйича чора-тадбирларни ўз вақтида ва самарали амалга оширилишини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш, шунингдек Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими билан ҳамкорлик қилиш мақсадида вазирликнинг ҳудудий бошқармаларида, унга бўйсунувчи марказларда ва муассасаларда коррупцияга қарши курашиш бўйича координатор ёки масъул шахс тайинланади.

Коррупцияга қарши курашиш бўйича координатор ёки масъул шахс ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида коррупцияга қарши курашиш бўйича координатор тўғрисидаги низомга мувофиқ амалга оширади.

Коррупцияга қарши курашиш бўйича координатор ёки масъул шахс лавозими коррупция хавфининг юқори даражаси билан ифодаланадиган функцияларни бажармайдиган ходимга юклатилиши лозим.

Вазирлик марказий аппаратининг Ташкилий-кадрлар бошқармаси, шунингдек, вазирлик тизимидаги ташкилот ва муассасаларнинг кадрлар бўлими вазирлик тизимида манфаатлар тўқнашувини бошқариш бўйича Низомга ва вазирлик тизимининг бошқа ички ҳужжатларига, Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талабларига мувофиқ тартибга солинадиган ходимларнинг яқин қариндошлари ва уларнинг ўзаро алоқадор шахслари тўғрисида тизимли равишда ва белгиланган муддатларда маълумот тўплаш, таҳлил қилиш ва янгилаш учун жавобгардирлар.

Қўшимча тарзда вазирлик тизимидаги барча муассасаларда қуйидаги функцияларни амалга оширувчи алоҳида Одоб-ахлоқ бўйича комиссия тузилиши лозим:

- одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этиш масалаларини кўриб чиқиш;
- вазирлик тизимидаги тегишли муассаса ходимининг манфаатлар тўқнашувини (бу ҳақдаги маълумотлар кадрлар бўлиmidан, ходимнинг ўзидан, бошқа каналлар орқали олинган) кўриб чиқиш ва уни бартараф этиш;
- аниқланган манфаатлар тўқнашувини бартараф қилиш юзасидан қабул қилинган қарорларнинг етарлилиги ёки етарли эмаслигини кўриб чиқиш.

Одоб-ахлоқ бўйича комиссия ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида одоб-ахлоқ бўйича комиссия тўғрисидаги Низомга мувофиқ амалга оширади.

Ахборот тақдим этиш, алоқа ўрнатиш ва маслаҳат бериш тизимини йўлга қўйиш бўйича:

Вазирлик, унинг тизимидаги ташкилот ва муассасалар ўзларининг расмий веб-сайтларида коррупцион хавф-хатарларни камайтириш ва бундан аҳолининг хабардорлигини ошириш мақсадида мазкур Низомни ва улар томонидан амалга оширилаётган антикоррупцион тадбирлар тўғрисидаги асосий маълумотларни жойлаштириб борадилар.

Вазирлик тизими Ўзбекистон Республикаси коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги қонунчилик талабларини ва вазирлик тизими ходимлари (шунингдек, бошқа манфаатдор шахслар) учун қабул қилинган антикоррупцион талаблар тўғрисидаги ахборотларни етказиш ва тушунтириш ишларини олиб бориш бўйича барча имкониятларни ишга солиш йўлида қуйидаги тадбирларни амалга оширади:

- вазирлик тизими раҳбарияти томонидан ходимларга вазирлик тизимида қабул қилинаётган антикоррупцион нормалар ва талабларга риоя этиш муҳимлиги тўғрисидаги хабарларни электрон почта ва бошқа коммуникация тизимлари орқали доимий тарзда етказиб бериш;

- вазирлик тизими ходимларига доимий тарзда ва тизимли равишда коррупцияга қарши курашиш бўйича ўқитишни ташкил қилиш. Ўқитиш Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида коррупцияга қарши курашиш масалалари бўйича ҳар йиллик ўқитиш режасига асосан бир йилда бир маротабадан кам бўлмаслиги лозим. Янги ишга қабул қилинган ходимлар мазкур Низом ва коррупцияга қарши курашиш бўйича бошқа ички ҳужжатлар билан мажбурий танишиш билан бирга антикоррупцион ўқитишда қатнашишлари лозим. Бундан ташқари, вазирлик тизимида юқори даражада коррупцион хавф-хатари бўлган лавозимлар кўшимча тарзда антикоррупцион ўқитишлар ташкил этилади. Ўқитиш (тренинглар) ўтказилганлиги тўғрисидаги маълумотлар ўрнатилган тартибда Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлимида ва коррупцияга қарши курашиш бўйича координатор (масъул) шахсларда сақланади;

- ходимлар ва фуқаролар ўртасида амалга оширилаётган коррупцияга қарши курашиш чоралари тўғрисидаги хабардорлигини оширишга ҳамда уларда

коррупцион ҳатти-ҳаракатларга нисбатан тоқатсиз муносабатни шакллантиришга қаратилган тематик аудио ва видеороликлар ҳамда бошқа ахборот материалларидан фойдаланган ҳолда антикоррупцион кампанияларни ўтказиш;

- вазирлик тизими ходимларининг коррупцион ҳатти-ҳаракатларни содир этилиши, коррупцион хавф-хатарлар ва шу каби маълумотлар (шубҳалар) тўғрисида хабар бериш имконини берувчи алоқа каналларини ишга тушириш;

- Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талаблари ёки вазирлик тизимидаги бошқа антикоррупцион талаблар ва тадбирлар ҳамда мазкур Низом талаблари билан боғлиқ ҳар қандай масалаларда вазирлик тизими ходимларига маслаҳатлар бериш. Ходимлар маслаҳат олиш учун Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими ва (ёки) коррупцияга қарши курашиш бўйича тегишли координатор (масъул) шахсларга мурожаат қилишлари мумкин;

- вазирлик тизими ходимлари **меҳнат шартномаларига антикоррупцион талабларни киритилиши**;

- вазирлик тизимининг контрагентлари (ҳамкорлари, хайр-эҳсон қилувчилари, **ҳомийлари**) билан тузилган шартномаларга **антикоррупцион шартларни киритиш**;

- антикоррупцион хулқ-атворни тарғиб қилиниши Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими коррупцияга қарши курашиш бўйича тегишли координатор (масъул шахс)лар ҳамкорлигида ишлаб чиқилган режаларга мувофиқ амалга оширилади.

Мониторинг, назорат ва ҳисобот масалалари бўйича:

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими, шунингдек масъул бўлинмалар (шахслар) ўз даражаларида вазирлик тизимидаги антикоррупцион тадбирларни мутаносиб тарзда, етарли даражада олиб борилаётганлигини, унинг самарадорлигини баҳолаб, доимий равишда назорат ва мониторинг олиб борадилар. Ўтказилган мониторинг ва назорат натижаларига кўра, вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашишни такомиллаштириш бўйича тегишли тадбирлар қабул қилинади.

Вазирлик, унинг тизимидаги ташкилот ва муассасалар коррупцияга қарши курашиш тизимини амал қилиши ва мавжуд ҳолатини мониторинг ва назорат қилиш учун мустақил ташкилотлар(муассасалар)ни жалб қилиш ҳуқуқига эга.

Вазирлик, унинг тизимидаги ташкилот ва муассасаларнинг коррупцияга қарши курашиш тизимида қуйидаги асосий йўналишлар бўйича мониторинг ўтказилиши лозим:

- вазирлик тизими фаолиятида қўлланиладиган коррупцияга қарши курашиш масалалари бўйича Ўзбекистон Республикаси ҳукумат идораларининг тавсиялари ва қонунчилик мониторинги;

- халқаро ва хорижий ташкилотларнинг коррупцияга қарши курашишнинг самарали тизимини яратиш ва қўллаб-қувватлаш бўйича тавсиялари мониторинги;

- оммавий ахборот воситаларини, уларда вазирлик тизими ходимларини коррупцион ҳатти-ҳаракатларга жалб қилинганлиги тўғрисида маълумотлар, худди шундай маълумотларни вазирлик тизимининг контрагентлари (ҳамкорлари)да мавжудлиги бўйича мониторинг ўтказиш;

- вазирлик тизими ходимларининг коррупцияга қарши курашишининг асосий принциплари ва талаблари бўйича хабардорлигини текшириш;

- вазирлик тизимидаги Йўл харитасининг бандларини бажарилиши тўлиқлиги ва самарадорлигини мониторинг қилиш.

Вазирлик тизимидаги коррупцияга қарши курашиш тизимининг самарадорлиги (коррупцион хавф-хатарларни мавжуд эмаслиги) бўйича назорат қуйидагича амалга оширилади:

- антикоррупцион тизимни, шу жумладан вазирлик тизимида ўрнатилган талаблар ва чораларга риоя этилиши юзасидан назоратни ички аудити;

- ISO 37001:2016 стандартларига мувофиқлик бўйича антикоррупцион тизимни ички аудити.

Мониторинг ва назорат Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимидаги коррупцияга қарши курашиш принциплари ва талабларига риоя этилишини мониторинг қилиш ва назорат қилиш Усулига ҳамда вазирлик тизимининг бошқа ички ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

Коррупцияга қарши курашиш тизимини мониторинг қилиш ва назорат қилиш бўйича чора-тадбирларнинг яқунлари ва натижалари вазирга, вазирлик Ҳайъатига ҳамда бўйсунувчи марказлар ва муассасалар раҳбарларига тақдим қилинадиган чоралик ҳисоботларда акс этади. Ҳисоботларни шакллантириш ва тақдим этиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида коррупцияга қарши курашиш тизимининг ҳолати тўғрисидаги ҳисоботларни шакллантириш ва тақдим этиш Регламентига мувофиқ расмийлаштирилади.

Ҳуқуқбузарликка қарши кураш ва айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш бўйича:

Мазкур Низом, вазирлик тизимида антикоррупцион талаблар ва тартиб-қоидаларга риоя қилиш ҳар бир ходимнинг ўз хизмат вазифаларини бажариши доирасида амалга оширилиши лозим.

Ходимлар белгиланган талаблар ва тартибларни бузганлик учун шахсий жавобгар ҳисобланадилар.

Ўрнатилган антикоррупцион талабларини бузган вазирлик тизими ходимлари Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида белгиланган тартибда ва асосларда интизомий, маъмурий ёки жиноий жавобгарликка тортиладилар.

Ходимлар ўз раҳбарини ёхуд ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларини уларни ҳуқуқбузарликлар содир этишга оғдириш мақсадида бирор-бир шахсларнинг қилган мурожаатларининг барча ҳолатлари тўғрисида, шунингдек бошқа давлат хизматчилари томонидан содир этилган ҳуқуқбузарликларнинг ўзларига маълум бўлган ҳар қандай ҳолатлари ҳақида хабардор қилиши шарт.

Коррупциянинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан тоқатсизлик принципини инобатга олган ҳолда, вазирлик тизими ходимлари томонидан вазирлик тизимида коррупцион ҳаракатлар содир этилган ҳар бир асосланган шубҳали ҳолат юзасидан ички хизмат текширувлари Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизими ходимларининг одоб-ахлоқ қоидалари, Коррупцион ҳаракатлар ва қонунбузарликлар юзасидан хизмат текширувлари ўтказиш бўйича Регламентда назарда тутилган тартибда, вазирлик тизимининг бошқа ички ҳужжатлари ва Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талабларига мувофиқ ўтказилади.

Коррупцион ҳаракатлар аниқланган тақдирда, Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими коррупцияга қарши курашиш бўйича координатор (масъул)лар билан ҳамкорликда уларни амалга ошириш сабаблари ва имкониятларини таҳлил қилади ва доимий равишда коррупцияга қарши курашиш тизимини такомиллаштириб боради.

Ички текширувлар натижалари тўғрисида вазирга, вазирлик Ҳайъатига ва вазирликнинг тегишли ҳудудий бошқармалар, бўйсунувчи марказлар ва муассасалар раҳбарларига маълумот берилади.

Вазирлик, унинг тизимидаги ташкилот ва муассасалар коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни аниқлаш ва тергов ўтказиш бўйича ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва бошқа идоралар билан ҳамкорлик қилади.

Коррупцион хавф-хатарларни камайтирувчи чора-тадбирлар бўйича:

Вазирлик тизими умумий назорат муҳити билан бирга, фаолият (функция)нинг хавф-хатар йўналишларидаги (аниқланган хатарлар даражасига мос равишда) антикоррупцион назорат ва тадбирларни ҳам қамраб олувчи коррупцияга қарши курашишнинг комплекс тизимини жорий қиладилар.

Амалга оширилган чора-тадбирлар, шунингдек коррупцияга қарши курашиш бўйича жорий қилинаётган назорат ва тадбирлар вазирлик тизими ходимлари учун аниқ ва тушунарли бўлиши зарур, жамоатчилик учун вазирлик тизими фаолиятининг шаффофлигини оширишга хизмат қилади. Ушбу чора-тадбирлар ва жараёнлар вазирлик тизимининг коррупцияга қарши кураш бўйича дастури/йўл харитасида акс эттирилади, шунингдек мазкур Низомда ва вазирлик тизимининг тегишли ички ҳужжатларида белгиланади.

V. Коррупцион ҳаракатлар тўғрисида хабар бериш

12. Вазирлик тизими ходимлари ва бошқа шахслар коррупциявий ҳаракатлар содир этилганлиги ёки содир этилиши мумкинлиги факти ҳамда бошқа ҳуқуқбузарлик тўғрисида вазирлик тизими алоқа каналлари орқали очик тарзда хабар беришлари мумкин.

13. Вазирлик, унинг тизимидаги ташкилот ва муассасалар ўз ваколатлари ва мавжуд имкониятлари доирасида ҳуқуқбузарлик тўғрисида ишончли маълумот берган шахснинг махфийлигини таъминлайди.

14. Вазирлик, унинг ҳудудий бошқармалари, бўйсунувчи марказлари ва муассасалари ўз ходимларининг манфаатларини ҳимоя қилади ҳамда қасос олиш ҳатти-ҳаракатлари, шу жумладан ишдан бўшатиш, лавозимини пасайтириш, камситиш, таъқиб қилиш, шубҳали ҳатти-ҳаракатлар ёки мазкур Низомдаги антикоррупцион талабларни вазирликнинг бошқа ходими томонидан бузилиши мумкинлиги тўғрисида ишончли хабар етказган ходимларга нисбатан таъқибларга йўл қўймаслигини кафолатлайди.

15. Коррупциявий ҳаракатлар тўғрисида хабарларни қуйидаги алоқа каналлари орқали етказиш мумкин:

«1006» телефони ва вазирлик тизими томонидан ўрнатилган бошқа телефонлар орқали;

"anticoredu" телеграм канали орқали;

Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бўлими электрон почтаси орқали;

вазирликнинг <https://www.edu.uz> расмий веб-сайтида жойлаштирилган шакл орқали;

интернет тармоғидаги Президент виртуал қабулхонаси (<https://pm.gov.uz>), Ўзбекистон Республикаси Ҳукумат портали ва Олий ва ўрта махсус таълим вазири виртуал қабулхонаси орқали;

вазирликнинг электрон почтаси edu@exat.uz ва ҳудудий бошқармалар, бўйсунувчи марказлар ва таълим муассасаларининг электрон почталари орқали;

тасдиқланган график асосида вазирлик тизими ходимлари томонидан ўтказиладиган шахсий қабул орқали;

вазирлик тизими муассасаларининг девонхонасига юбориладиган ёзма мурожаатлар орқали.

16. Вазирлик тизимининг алоқа каналларига келиб тушган барча хабарлар Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида коррупциявий ҳаракатлар тўғрисида хабар беришга мўлжалланган алоқа каналларига тушувчи хабарларни қабул қилиш ва қайта ишлаш Регламенти ва вазирлик тизимининг бошқа ички ҳужжатларига мувофиқ вазирлик тизимининг масъул бўлинмаси(ходими) томонидан объектив ва ўз вақтида кўриб чиқилади,

17. Коррупцион ҳаракатларни содир этилганлиги факти ёки шубҳа-гумонлари тўғрисида етарлича ахборот мавжуд бўлганда, аноним тарзда юборилган хабарлар (вазирлик тизимининг телеграмм каналлари орқали) ҳам кўриб чиқиш учун қабул қилинади.

18. Вазирлик тизимининг ходимига атайлаб ёлғон маълумотлар тақдим этилиши ушбу Низомнинг бузилиши ва одоб-ахлоқ нормаларига қарши ҳаракат сифатида баҳоланади ва бу шахс Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги ва вазирлик тизимининг ички ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка тортилиши мумкин.

19. Вазирлик тизими ходимлари томонидан мавжуд алоқа каналлари орқали вазирлик тизимидаги коррупцион фактлар тўғрисида ишончли хабар берилганда, агар ушбу маълумот тасдиқланса, Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонунига ва вазирлик тизимининг ички ҳужжатларига мувофиқ рағбатлантирилиши мумкин.

VI. Кўриб чиқиш ва ўзгартириш тартиби

20. Қуйидаги ҳолларда мазкур Низом қайта кўриб чиқилиши ва ўзгартирилиши мумкин:

- мавжуд ички ҳужжатларни, назорат ва тартибларни қайта кўриб чиқиш зарурлигини келтириб чиқарадиган коррупцияга қарши курашиш бўйича Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигида ўзгаришлар бўлганда;

- самарасиз коррупцияга қарши назорат ва тадбирлар аниқланганда ҳамда вазирлик тизими фаолиятида коррупцияга қарши курашиш ва огоҳлантиришга қаратилган комплекс чора-тадбирлар такомиллаштириш зарурияти туғилганда;

- ташкилий тузилмалардаги ўзгаришлар ва (ёки) ўз функцияларини бажариш хусусиятлари ва бошқалар.